Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 212. Субота 21 вересня (3 жовтня) 1891. Рôкъ I.

Бесѣда Хлюмецкого.

Въ виду маючои незадовго розпочати ся сесіи парляментарнои не вôдъ рѣчи буде подати бодай въ головныхъ точкахъ бесѣду першого віцепрезидента палаты пословъ бар. Хлюмецкого, котру вôнъ выголосивъ на зборахъ народно-нѣмецкого союза мѣщанъ и селянъ въ Новôмъ Ѣчинѣ на Моравѣ. Хлюмецкій говоривъ:

„Мы ще зовсѣмъ не дôйшли до меты нашихъ стремлень; ситуація єсть не ясна и не певна. Однакожь положенє партіи лібералънои есть о много лѣпше якъ было передъ тымъ. Давнѣйше нѣхто на ню не оглядавъ ся; нинѣ рѣшає она переважно о справахъ парляментарныхъ. Вôдношенє партіи до правительства змѣнило ся зовсѣмъ, завдяки становищу, яке заняло правительство до партіи. Такожь и нѣмецко-народнѣ послы, що голосували за буджетомъ зъ выключенємъ фонду диспозиційного, змѣнили своє становище супротивъ правительства. Мы не робили опозиціи противъ особъ, лишь бороли ся противъ напряму, котрый не годивъ ся зъ нашимъ полїтичнымъ и народнымъ переконанємъ; тому й радо залишили мы борбу. Станъ той однакожь уважаємо за переходовый; мусимо мати пoруку, що ситуація на звернє ся противъ насъ. Мы стремимо до сполученя ся зъ порôднеными намъ що до способу мысленя ґрупами въ парляментарну бôльшôсть, згôдну въ головныхъ засадахъ полїтичныхъ. Той цѣли мы не осягнули, тому й задержали собѣ свобôдну руку и не поробили нѣякихъ зъобовязань хиба супротивъ Цѣсаря и державы, супротивъ нашого полїтичного и народного переконаня.

„Мимо того минувша сесія мала велике значѣнє въ наслѣдокъ залишеня проекту компромісовои адресы и въ наслѣдокъ заявлень Яворского, Пленера и ґр. Таффого. Факты тѣ выказали, що нѣхто не хоче попхнути Нѣмцѣвъ до опозиціи и що Нѣмцѣ не хотять опозиціи. Хто однакожь не хоче видѣти насъ въ опозиціи, мусить такожь знати, що не вôльно єму забагати якихсь правно-державныхъ експеріментôвъ, жадныхъ замахôвъ на цивілізаційнѣ здобутки и заґарантованѣ свободы, нѣякихъ напастей на управненє становище Нѣмцѣвъ въ державѣ. Треба признати, що такихъ объявôвъ не було зовсѣмъ минувшои сесіи.

Ферія парляментарнѣ не змѣнили въ той ситуаціи нѣчого. Нѣмцѣ-лїбералы заховувались поважно спокôйно и выжидаючо. Середъ Полякôвъ не можна було такожь добачити переступленя границь осторожного резервового становища. Въ кругахъ клерикальныхъ панувавъ якійсь неспокôй, але знаку до борбы не выдано. Нѣмцѣ-лїбералы не булп нѣколи ворожѣ церквѣ; партія нѣмецко-лїберальна не хоче розпочинати цивілізаційнои борбы, але остерѣгає, що колибъ на ново мало прийти до неи, то зъ цѣлою енерґією буде боронити своихъ поглядôвъ.

Неспокôйнѣйше заховувались полудневѣ Славяне и Чехи. Истнуюче въ Австріи право державне дôзнавало зъ тои стороны нападôвъ, полїтику Европы переобразувано, союзъ нашои державы зрывано а заключувано иншій. Голосы, наклпкующѣ до умѣреня и численя ся зъ реальными вôдносинами, прошумѣли безъ вôдгомону. Той крикъ на пôвночи и полудни вымагає конче, щобы крикнути выразно и голосно слово: нѣколи!... Хорватско-дальматиньско-истрійско краиньске фантастичне сполученє єсть такъ само неможливе якъ держава св. Вячеслава...

Надходяча сесія розпочинаєсь середъ тыхъ самыхъ окликôвъ, середъ якихъ закôнчилась минувша. Буде она передовсѣмъ выдавати ся чисто предметовою. Буджетъ мусить бути залагодженый ще передъ кôнцемъ року. Нарады делеґацій розпôчнуть ся такожь незадовго. Ясна и недвозначна полїтика ґр. Кальнокого має якъ передъ тымъ нашу безусловну пôдпору. Мимо того, що загальна ситуація пôсля мого погляду представляє надѣю удержаня мира, стоимо супротивъ збôльшеныхъ жаданъ міністерства войны. Хочь выдатки войсковѣ суть надмѣрно тяжкѣ и хочь належало бы той тягаръ зменшити, то всежь таки не можна супротивъ тыхъ жаданъ не надумуючись заняти вôдпôрного становища. Треба цѣлу справу добре розслѣдити.

Середъ теперѣшныхъ обставинъ не знайдесь хиба нѣякій посолъ, котрый бы вôдмовивъ того, що признано за конечне для вôобразованя нашои збройнои силы. Маю такожь повну надѣю, що збôльшенє военного кредиту не зашкодить обѣцянцѣ правительства въ справѣ пôльги податковои для дрôбныхъ промысловцѣвъ. Маю такожь надѣю, що удасть ся оминути правно-державнѣ, національнѣ и вѣроисповѣднѣ справы спорнѣ а вôддати ся зовсѣмъ реформамъ економічнымъ, соціяльнымъ и податковымъ“....

Бесѣду свою закôнчивъ Хлюмецкій завôзванємъ Нѣмцѣвъ до згоды и бажанємъ, щобы все выйшло на користь народу и на добро нашои дорогои вôтчины австрійскои.

ДОБРУДЖА
и Сѣчь Задунайска.

(Дальше).

Майже въ половинѣ долѣшного гирла Дунаю (св. Георгія) вôддѣляєсь вôдъ него вузка а дуже крута рѣчка звана Дунавець, по молдавски Дунавіца, котра впадає вôдтакъ въ озеро а радше морскій заливъ або лиманъ, Разинъ. Надъ тою рѣчкою, недалеко вôдъ того мѣсця де она вôддѣляєсь вôдъ Дунаю, стоять два села, одно трохи бôльше, верхный Дунавець, а друге менше, нижный Дунавець. Въ селахъ тыхъ жиють Русины, потомки давныхъ козакôвъ задунайскихъ. Они самѣ называють себе Руснаками и хочь вже дуже збѣднѣлѣ, переховують все ще традицію козацку и уважають себе за щось лѣпшого вôдъ другихъ разомъ зъ ними проживаючихъ людей. Они говорять по руски, выговоромъ зближенымъ до украиньского, але ихъ мова перемѣшана вже дуже зъ румуньскими, татарскими и турецкими словами. Верхный Дунавець село, не велике, має якихъ 60 до 80 хатъ деревляныхъ, вкрытыхъ соломою або очеретомъ та кôлька вѣтракôвъ. Нижный Дунавець єсть ще меншій. По дооколичныхъ селахъ якъ: Карансбелъ Сармуси, Калика, Муруґілъ, Приславъ и т. д. ажь до Тульджи жиє такожь богато Русинôвъ, но они тутъ вже перемѣшанѣ зъ другими народностями и жиють безъ всякои тѣснѣйшои звязи зъ собою.

Тамъ, де нинѣ стоить верхный Дунавець або Дунавіца, була ще до 1828 р. такъ звана задунайска Сѣчь. Зъ вôдки она тутъ взяла ся и яка єи історія?

Найпершій дорадникъ и любимець россійскои царицѣ кн. Потемкинъ, выдячи, що запорозкѣ козаки стоять твердо при своихъ правахъ, пôддавъ єй гадку добути запорозку Сѣчь збройною силою и зруйнувати єи зовсѣмъ. Цариця пристала на то. Тогди выславъ Потемкинъ ґенерала Текелія зъ войскомъ противъ козакôвъ. Дѣялось то въ 1775 р. Текелій обступивъ дня 16 червня Сѣчь та велѣвъ старшинѣ козацкôй — кошовымъ на Сѣчи бувъ тогди Кальнишевскій — прийти до себе. Козаки видячи, що нема выходу, выслали старшину до Текелія а той казавъ єи арештувати и разомъ зъ Кальнишевскимъ вôдставити до Петербурга. Теперь вôйшовъ вôнъ зъ войскомъ на Сѣчь и велѣвъ тутъ богато козакôвъ арештувати та розославъ ихъ до всѣлякихъ крѣпостей а прочимъ оголосивъ, що зъ волѣ царицѣ войско запорозке (руско-украиньске) зноситъ ся, а каждый козакъ може ити зъ вôдки прийшовъ, або остатись таки тутъ, лишь мусить стати звычайнымъ селяниномъ и служити въ россійскôмъ войску. По тôмъ взявъ ся вôнъ руйнувати Сѣчь. Насамперѣдъ забравъ весь маєтокъ кошового и другои старшины козацкои, вôдтакъ казавъ розвалити куренѣ (хаты де жили козаки), засыпати пушкарню а навѣть обдерти Покровску церковь въ Сѣчи зъ єи дорогоцѣнныхъ украшень та розвалити дзвôнницю, а наконець забравъ ще всѣ пушки та другу козацку зброю, запороску касу и стариннѣ грамоты козацкѣ та все то выславъ до Петербурга. Зъ давнои Сѣчи не лишилось теперь нѣчого якъ лишь ровы та валы и муры зъ церкви и на єи мѣсци стануло вôдтакъ село Покровскъ. Текелій попродавши вôдтакъ все майно козацкои старшины зôбравъ зъ него до 30 тысячѣвъ рублѣвъ, на тогдѣшнѣ часы дуже велику суму грошей.

Але не всѣ козаки хотѣли пôддати ся воли московскои царицѣ та єи любимця. Знайшло ся 5 тысячѣвъ козакôвъ, що волѣли пôйти „пôдъ Турка“ якъ „пôдъ Москаля“. Зъ тыхъ то часôвъ склала ся и отъ ся народна пѣсня:

„*Ой не гараздъ, Запорожцѣ, не гараздъ вчинили,*
Степъ широкій, край веселый, та занапастили!“

А козаки вôдповѣдають на то:

„*Ой чи гараздъ, чи не гараздъ, нѣчого робити,*
Буде добре запорожцямъ и пôдъ Туркомъ жити!“

Они зôбрали ся отже тихцемъ, взяли, якъ каже народне оповѣданє, образъ Матери Божои, котрый ще выратували вôдъ Текелія зъ сѣчевои Покровскои церкви, сховали єго въ бесаги и добивши ся до моря:

Справы краєвŷ.

(Конференція въ справѣ закона на комасацію ґрунтôвъ). Дня 22 м. м. вôдбула ся въ Намѣстництвѣ пôдъ проводомъ намѣстника конференція, для нарады надъ справою выданя для Галичины комасаційного закона та законôвъ для заокругленя лѣсôвъ и очищеня ихъ зъ чужихъ посѣлостей, такъ званыхъ „анклявъ". На конференціи пôднесено также справу подѣлу спôльныхъ ґрунтôвъ и управильненє права спôльного ихъ ужиткованя и заряду.

Въ конференціи взяли участь зô стороны правительства ґр. Лось и лѣсовый инспекторъ Ґоральчикъ, зô стороны краєвого Выдѣлу выдѣловець п. Романовичь, делеґатъ господарского товариства дръ Ґросъ, и делеґатъ рôльничихъ кружкôвъ, п. Чечь.

Въ роцѣ 1883 выдано три державнŷ законы, котрŷ вôдносять ся до сихъ справъ и можна бы ихъ въ той способъ схарактеризувати, що они реґулюють рôльничŷ посѣлости. Сŷ законы у насъ здають ся бути занадто централістичнŷ та занадто мають входити въ подробиць, котрŷ у насъ хотѣли бы полишити Соймамъ, тымъ бôльше, що до Соймôвъ мають належати всѣ справы краєвои культуры. Але мимо тыхъ закидôвъ они богато постановъ полишають до рѣшеня краєвому законодавству. Сŷ державнŷ законы мають доперва тогди войти въ житє въ поодинокихъ провінціяхъ, коли Соймы ухвалять законы краєвŷ. Тŷ краєвŷ законы „мають заповнити рамцѣ, зачеркненŷ державными законами". Зъ того слѣдує и така евентуальнôсть, що Соймъ тŷ законы може узнати невôдповѣдными, не ухвалювати краєвого закону и тымъ способомъ спинити введенє въ житє тыхъ законôвъ въ краю. Правительство отже, що до сеи справы, занимає таке становище, що зъ проєктами до краєвыхъ законôвъ выступає лише въ тыхъ Соймахъ, котрŷ заявили ся за введенємъ закона въ житє.

Таку заяву давъ галицкій Соймъ въ роцѣ 1887. На внесенє посла Ґроса и господарскои комісіи соймовои, соймъ ухваливъ, що заходить потреба, абы комасаційнŷ законы вôйшли въ житє, та поручивъ краєвому Выдѣлови, щобы о те постаравъ ся у правительства. Теперь правительство має навѣть приступити до оброблення проєктôвъ до краєвыхъ законôвъ, а се на основѣ законôвъ, заведеныхъ на Шлеску въ роцѣ 1887. До нарадъ надъ симъ предметомъ скликана була конференція на день 22 вересня. На сѣй конференціи зъявивъ ся делеґатъ краєвого Выдѣлу зъ докладнымъ припорученємъ краєвого Выдѣлу, яке вôнъ становище має заняти якъ що до головного питаня такъ также що до важнѣйшихъ подробиць въ тôй справѣ. И конференція пристала майже на всѣ внесеня, зробленŷ делеґатомъ краєвого Выдѣлу.

Выдѣлъ призна въ потребу внести проєктъ закона передъ Соймъ и ввести державнŷ законы въ нашôмъ краю въ практику. Вôнъ признавъ, що зъ тыхъ законôвъ до оброблення дозрѣвъ лише самъ законъ комасаційный и законъ о очищеню лѣсôвъ зъ чужихъ ґрунтôвъ. Але що до третого закона о подѣлѣ спôльнои посѣлости та управильненя спôльного єи ужитку и заряду, Выдѣлъ узнавъ потребу насамперѣдъ перевести подробнŷ дослѣды. Сей законъ вôдносить ся переважно до спôльныхъ громадскихъ пасовискъ. Сŷ пасовиска суть або власностію громады яко такои, значить, суть такъ званымъ добромъ громады, отже маєтковымъ предметомъ, призначенымъ до ужитку членôвъ громады; — або и такъ буває, що они суть въ уживаню одної лишь части членôвъ громады. Способъ ужиткованя дуже рôжный такъ, що неразъ въ двохъ сусѣдуючихъ зъ собою громадахъ бувають рôжнŷ въ тôмъ зглядѣ звичаѣ. Таке саме и зъ громадскими лѣсами. Въ тôй громадской господарцѣ одно лише спôльне всѣмъ громадамъ: с. є., що господарка зъ малыми выимками веде ся всюды въ дуже лихій способъ, а наслѣдкомъ того велика часть суспôльного майна въ нашôмъ краю выхôснованє ся якъ найгôрше та пропадає марно. Потрѣбно конче, щобы и для самыхъ громадъ и для цѣлого краєвого господарства уладити тŷ вôдносины. Але заки выдасть ся законъ, щобы ихъ управильнити, треба напередъ докладно выслѣдити тŷ вôдносины и пôзнати ихъ подробно, тымъ бôльше, що въ великôй части тŷ вôдносины выробились на результатахъ сервітутовои операціи. Ся справа є для нашихъ селянъ одною зъ найдразливѣйшихъ квестій а въ незручный способъ дôткнена могла бы выкликати прикрŷ наслѣдки. Отже хочь бы за для приготовляючихъ дослѣдôвъ наступила навѣть проволока, заки выдано бы законъ — то лѣпше рôкъ одинъ заждати, анѣжь непотрѣбнымъ приспѣшенємъ зробити яку похибку, котру направити не було бы легко. Конференція згодила ся зъ сею гадкою краєвого Выдѣлу. Наслѣдкомъ сего постановлено перевести дослѣды въ двоякôмъ напрямку. Має збиратись якъ найбогатшій статистичный матеріялъ и зъ него має розпôзнати ся дѣйстный станъ рѣчи у всѣхъ подробицяхъ. По друге о будучôмъ законѣ мають выдати осудъ и повѣтовŷ Выдѣлы и староства. По зôбраню сего фактичного матеріялу и тыхъ осудôвъ, приступить ся до оброблення проєкту сего закона.

Але ся проволока що до одного закона мусить вôддѣлати також и на два попереднŷ, бо они стоять въ тѣснôй, себе навѣть доповняючій звязи. Именно въ тôмъ зглядѣ, що при комасаціяхъ не буде можна обминати и ґрунтôвъ, якŷ спôльно уживає цѣла громада або єи частина та полишати ихъ поза комасацією. Наслѣдкомъ того управильненє ихъ и подѣлъ мусить перевести ся при комасаціи. Справа на тôмъ не потерпить нѣякои шкоды, бо и такъ не було надѣѣ, щобы сŷ проєкты перейшли на дневный порядокъ вже въ найблизшôй сесіи соймовôй.

Однакъ конференція перевела дискусію надъ многими точками що до подробныхъ постановъ будучого комасаційного закона. При тыхъ нарадахъ були всѣ одної гадки, що хочь комасаційный законъ въ практицѣ дасть перевести ся лише дуже поволи и постепенно, бо будуть его примѣнювати лишь тамъ, де бôльшôсть властителѣвъ на него згодить ся, то всежь вôнъ конечно потрѣбный. Нимъ зробить ся початокъ и улекшить комасацію на разѣ хочь бы въ тыхъ мѣсцевостяхъ, де условины будуть єму сприяти. Примѣръ зробить свое дальше, коли видно буде хосенъ зъ комасаціи въ тыхъ селахъ, де заразъ по выданю закона буде можна комасацію перевести. Тогди знайдуть ся радо и иншŷ села, що єи введуть у себе. Дослѣды, конференцією ухваленŷ, розпôчнуть ся вже въ найблизшôмъ часѣ. На соймовôй сесіи 1892 року, — якъ надѣють ся — будуть законы комасаційнŷ внесенŷ передъ краєвый Соймъ.

Переглядъ політичный.

Є. Вел. Цѣсарь гостивъ вчера въ Ліберцѣ, куды приѣхавъ о пôвъ до десятои годины. Вьѣздъ до мѣста вôдбувъ ся надзвычайно торжественно. Въ мѣстѣ уставились були по дорозѣ всѣ товариства тамошнŷ, молодѣжь шкôльна и репрезентація громадска. Передъ церковою повитавъ Є. Вел. Цѣсаря еп. Шебль. Вôдъ церкви поѣхавъ Цѣсарь передъ новый будуючій ся ратушь, де Єго дожидавъ бурмістръ Шікеръ. Є. Вел. Цѣсарь зайшовъ вôдтакъ до святочно прибранои салѣ и тутъ представилась Єму репрезентація мѣста. Коли вôдтакъ Цѣсарь явивъ ся на бальконѣ, повитавъ Єго народъ грôмкими окликами и вôд-

---

Посѣдали на лодочки
Та й за Дунай махнули.

И про сю втечу склавъ народъ нашъ пѣсню, котру ще до нинѣ нашŷ люде въ Добруджи спѣвають, а въ котрôй такъ каже ся:

Пôшли нашŷ Запорожцѣ
Не зъ добра, а зъ печали,
Ой якъ утѣкали, то все забирали
И изъ церковь иконы,
Тôльки покидали золотую збрую
Та вороніи конѣ...
Ой пустили ся нашŷ запорожцѣ
Черезъ море дубами)*
Ой якъ оглянуть ся до Старои Сѣчи
Умывають ся сльозами.

Дежь теперь подѣли ся Запорожцѣ, коли опинили ся пôдъ Туркомъ за Дунаємъ? Тутъ гублять ся вже слѣды исторіи. Кажуть, що они осѣли тутъ були на островѣ Понтісъ-Леті, що лежить мѣжь гирлами кілійскимъ и сулиньскимъ, и що тамъ, де нинѣ єсть урочище Ґедрілле-Богозы надъ берегомъ Дуная, була колись задунайска Сѣчь. Доси не маємо на то певного доказу. Навѣть трудно припустити, щобы такъ велика маса народу могла вôдъ разу осѣсти въ такôмъ мѣсци, де не було нѣ лѣсôвъ на побудованє хочь бы якихъ небудь колыбъ, анѣ доброго ґрунту хочь бы лишь для самого вôдпочинку, а лишь самŷ поплавы та очереты, болота и охабы та рѣка и море, що правда, повнŷ всѣлякои рыбы. Але навѣть и зъ переказôвъ народныхъ, якŷ ще доси удержались мѣжь Русинами въ Добруджи, выходить, що козаки запорозкŷ розсыпались були зъ разу вздовжь устя Дунаю а вôдтакъ мабуть потягнули горѣ Дунаємъ ажь въ тŷ стороны, де лишь Дунай вôддѣляє Сербію вôдъ Угорщины, що они бодай въ части дали засновокъ тымъ рускимъ оселямъ, що суть до нинѣ въ Бачцѣ на Угорщинѣ якъ н. пр. село Керештуръ и сусѣднŷ. Фактомъ єсть, що Запорожцѣ прийшовши въ Туреччину вôднеслись були въ 1785 р. черезъ командانта австрійскои залоги въ Яссахъ зъ просьбою до австрійского правительства, щобы оно дало имъ землю въ Австріи; ихъ принято и дано землю въ Банатѣ на Угорщинѣ. Але вôдъ теперь зачинаєсь знову слѣдъ губити за ними, а навѣть и исторію ихъ переселеня на Угорщину дехто оспорює. Въ Добруджи єсть мѣжь тамошными русинами традиція, що Запорожцѣ вернули опôсля назадъ зъ Банату и поселились надъ Дунаємъ въ полуднево западнôй Добруджи коло мѣста Сеймени на пôвнôчь вôдъ Чернаводы, теперѣшнои стаціи зелѣзницѣ Чернавода-Кистендже.

Здавесь, що въ Сейменахъ оставались Запорожцѣ до 1812 р. Якъ они тутъ жили, що робили, також напевно не знати и хиба знову треба послухати то, що теперь народъ собѣ розказує. Въ Сейменахъ, кажуть, не мали Запорожцѣ правильно збудованои сѣчи а жили въ землянкахъ та бурдеяхъ и займались головно рыболовствомъ або ходили на ловы на дикого звѣря и запускались далеко ажъ до самого устя Дунаю. Въ часѣ россійско-турецкои войны въ рокахъ 1807 до 1809 ходили они до Рущука и помагали Туркамъ „противъ Москаля".

Але въ ту пору жили при самôмъ устю Дунаю головно, здаєсь, въ Катерлизѣ и Дунавци, Липоване (Пилипоны, раскольники, котрŷ задля своєи вѣры утекли були зъ Россіи, хочь самŷ зъ роду були Москалями), званŷ тутъ Некрасовцями, бо ихъ завѣвъ бувъ сюды якійсь Некрасовъ. Запорожцѣ шукали собѣ догôднѣйшого мѣсця надъ Дунаємъ и побачили, що якъ разъ тŷ стороны, котрŷ займали Некрасовцѣ були бы для нихъ дуже догоднŷ. Они постановили отже вôдбити землю вôдъ Некрасовцѣвъ а причина до войны заразъ и знайшла ся.

(Дальше буде).

---

*) Довбаными човнами.

спѣвано имнъ народный. Опôсля оглянувъ Є. Вел. Цѣсарь щадницю и зайшовъ до щколы ткацкои, де Єго повитавъ президентъ ліберецкои палаты торговельнои Ґінцкей. Опôсля оглянувъ Є. Вел. Цѣсарь державну школу промыслову и музей промысловый а вôдтакъ поѣхавъ до замку ґр. Клемъ-Ґелляса, де вôдбувъ ся обѣдъ. Пôдчасъ обѣду розговорювавъ Цѣсарь зъ ґрафинею Клемъ-Ґаллясъ и сказавъ ѣй мѣжь иншими, що выстава въ Празѣ дуже Єму сподобалась и жалує, що не може єи ще разъ оглянути. По обѣдѣ оглядавъ Цѣсарь фабрику Лібіґа и Ґінцкея а сему послѣдному сказавъ: „Все, що я у васъ видѣвъ, дуже красне и жалую дуже, що того не було на выставѣ краєвôй, бо вашѣ выробы були бы ще бôльше причинили ся до украшеня выставы“. Зъ Ліберця вернувъ Є. Вел. Цѣсарь въ правдивôмъ тріюмфальнôмъ походѣ о 9 год. 38 мін. до Праги.

Приняте Є. Вел. Цѣсаря въ Ліберци а опôсля въ Празѣ було тымъ ентузіястичнѣйше, що въ ночи зъ дня 30 вересня на 1 жовтня пôдложивъ бувъ хтось о пôвночи пôдъ мôстъ на зелѣзници, що веде зъ Праги до Ліберця, не далеко послѣднои стаціи передъ Ліберцомъ въ Розенталь двѣ бомбы, котрѣ експльодували. Бувъ то очевидно якійсь злобный збытокъ, но доси не звѣстно, чия рука єго допустила ся. Бомбы були такъ подложенѣ, що одна була запущена въ зробленый отвôръ въ пôдмурованю зъ одного боку а друга зъ другого. Бомбы були малѣ а люнты вôдъ нихъ не рôвно горѣли, бо одна выбухла скорше якъ друга. Всежь таки гукъ вôдъ нихъ бувъ досыть сильный, бо єго почули заразъ на стаціи. Коли начальникъ стаціи прийшовъ на мѣсце выбуху, побачивъ, що бомбы вырвали пôдмуроване на метеръ широко а на пôвъ метра глубоко, не наробивши бôльшои шкоды. Якъ разъ въ ту пору мавъ переходити туды поѣздъ товаровый. Коли вже оглянено добре ушкоджене мѣсце и зроблено пробу переѣзду, пущено той поѣздъ и ушкоджене вôдтакъ направлено. Мѣсцевôсть Розенталь належить до тыхъ фабричныхъ мѣсцевостей, що окружають Ліберець доокола. Може на 100 крокôвъ вôдъ стаціи въ Розенталь єсть пôдъ насыпомъ на шляху спустъ и на нѣмъ стоить мôстъ, а въ нѣмъ суть два проводовѣ отворы на воду. Въ оденъ зъ тыхъ отворôвъ вложено отже згаданѣ бомбы.

О выбуху въ Розенталь надходять ще слѣдуючѣ вѣсти: Безпосередно передъ выбухомъ переходили туды начальникъ стаціи и другѣ люде, не запримѣтили однакожь нѣчого подозрѣного. Здаєсь що люнты пôдпалено значно скорше. Бомбы були наповненѣ діналітомъ а догораваючій ще люнтъ найдено по выбуху въ ровѣ. Начальникъ стаціи повѣдомивъ заразъ телеґрафічно старосту и бурмістра въ Ліберцу, котрѣ безпроволочно прибули разомъ зъ жандармеріею на мѣсце атентату. Заряджено строге слѣдство.

National Ztg. доносить — якъ каже — зъ вѣродостойного жерела, що въ найблизшôмъ войсковôмъ бюджетѣ міністеръ войны не буде домагати ся значнѣйшого пôдвисшеня бѣжучихъ выдаткôвъ, зате будуть здає ся значно збôльшенѣ вымаганя въ буджетѣ надзвычайнôмъ.

Бюро Райтера одержало вѣсть зъ Бомбаю, що Россія будує надъ рѣкою Кускъ кватиры для войска и звозить туды припасы. До Times-а доносять знову зъ Калькуты, що тамъ дуже занепокоєнѣ рухами россійскихъ войскъ въ напрямѣ Паміру. Здає ся, що Россія дѣйстно хоче анектувати Памíръ.

Румуньскій міністеръ войны зарядивъ, щобы крѣпости въ Фокшанахъ, Ґалацу и Браилѣ, збудованѣ для обороны лініи Пруту, получити пôдземнымъ телеґрафомъ.

Новинки.

— **Громадѣ Сторонибабы** въ золочѣвскôмъ повѣтѣ удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на внутрѣшне приукрашене церкви.

— **Справы особисти.** Є. Ексц. краєвый Маршалокъ кн. Евстахій Сангушко повернувъ вчера до Львова. — Впов. п. Ив. Лідль, Віцепрезидентъ Намѣстництва повернувъ зъ вôдпустки до Львова и обнявъ урядоване. — Совѣтникъ Двору, начальный директоръ почтъ и телеґрафôвъ п. Авт. Шіффнеръ повернувъ зъ вôдпустки до Львова и обнявъ урядоване.

— **Друге торжественне засѣданє синоду** вôдбуло ся позавчера, т. є. въ середу. О годинѣ 8-ôй рано Преосв. епископъ перемыскій Дръ Пелешъ вôдслуживъ службу Божу, при участи Впреосвященого Митрополита а еп. Чяски и прочого духовеньства, а вôдтакъ о год. 11 ôй розпочалось при замкненыхъ дверяхъ засѣданє синоду, на котре предложено ухвалы, оброблені на вторковôмъ засѣданю комісій.

— **Нотаремъ въ Нижанковичахъ** именувавъ п. Міністеръ судôвництва кандидата нотаріяльного въ Бучача п. Игн. Крігсайзена.

— **Новый часъ зелѣзничный** увôйшовъ зъ днемъ 1 жовтня въ житє на всѣхъ зелѣзницяхъ австрійскихъ. Часъ той зове ся середно-европейскій и рôжнить ся у насъ вôдъ львôвского о 35 мін. запôзненя, а вôдъ непітеньского о 16 мін. запôзненя. И сли наприм. пôсля львôвского ратушевого годинника выбє 12 год. то пôсля середно-европейского чи зелѣзничного буде 12-та год. доперва за 35 мінутъ.

— **На фондъ будовы руского театру у Львовѣ** зложили: Вп. о. Николай Ивановскій, парохъ въ Новосѣльцяхъ, 20 зр, о. Ант. Лаврôвскій, парохъ въ Одреховѣ, 40 зр., о. Омелянъ Константиновичь въ Торкахъ 40 зр. — разомъ 100 зр. На весѣлю п. Т. Савойки дня 22 м. м зложили гостѣ 24 зр. На именинахъ у о. Смулки въ Угриновѣ дня 13 м. м. зложили гостѣ 22 зр.; Вп. Іосифъ Кульчицкій зъ Будзанова приславъ 1 зр. — разомъ отже 147 зр.

— **Руска Бесѣда въ Черновцяхъ** приняла въ члены п. т. о. Єрофтея Федоровича зъ Ревнои, начальника суду д. Максима Михаляка зъ Путилова, адъюнкта суду д. Михайла Коралевича въ Вижницѣ, уч. д. Григорія Якубовича въ Гатнои, д. Николая Иваницкого въ Новои Жучки, д. Михайла Кравця; дальше читальнѣ: въ Клѣводинѣ и Карапчевѣ надъ Черемошомъ.

— **П. Володимиръ Кобриньскій**, докторъ медицины, вôдбувши лѣкарску практику въ вѣденьскихъ клінікахъ, а потôмъ черезъ пять лѣтъ яко повѣтовый лѣкарь въ Вѣриве въ Хорватіи, осѣвъ теперь въ Коломыи.

— **Огнѣ.** Про огонь въ Городищу пôдъ Залôзцями въ повѣтѣ тернопольскôмъ доносять, що погорѣло 10 загородъ селяньскихъ и окомановка врагъ зô всѣми припасами збôжа, котре зовсѣмъ не було убезпечоне, а будынки лишь по части. Слибы були почали горѣти церковь и приходскѣ будынки, то могло було и цѣле село пôйти зъ дымомъ, бо тѣ будынки высоко положенѣ, а вѣтеръ бувъ великій и розкидавъ широко снопки, що горѣли. Дворска новопоставлена стайня три разы займалась, однакъ за кождымъ разомъ огонь щасливо придушили. Причиною огню бувъ малый хлопець, котрый пôдпаливъ сухѣ конопли пôдъ сусѣдною хатою. Въ той хатѣ була бы згорѣла навѣть дитина, однакъ жандармъ зъ Игровицѣ, Кицôвъ, выратувавъ дитину, выкинувши єи зъ огню вôкномъ.

— **Покарана смѣливость.** Минувшои недѣлѣ 7-лѣтный хлопчина, сынъ урядника банкового п. Городиского въ Перемышли перелѣзъ якось черезъ бареры бальконовѣ и ходивъ собѣ по вузенькôй пôдвалинѣ бальконy зъ внѣшнои стороны. Наразъ похитнувъ ся и алетѣвъ зъ першого поверха на камѣнне подвôрє и потовкъ ся смертельно.

— **Пригода на зелѣзници.** На двôрци Кароля Людвика у Львовѣ о 3 год. надъ раномъ наѣхавъ тягарный поѣздъ зъ Пôдволочискъ на рядъ ваґонôвъ, стоячихъ на торѣ и поторощивъ ихъ кôлька, а притôмъ кондукторъ и машинистъ поѣзду дôзнали значнои шкоды.

— **Шайку фальшôвникôвъ банкнотôвъ** складаючу ся зъ селянъ вашского комітату увязнено у Вашарошь-Домбъ на Угорщинѣ. Одинъ зъ нихъ дôйшовъ до такои вправы, що за 5 мінутъ сфальшувавъ 1600 зр. У 20 увязненыхъ найдено 100.000 зр. въ фальшивыхъ банкнотахъ. Такожь въ Шарбоґардъ тогожь комітату увязнено одного селянина за фальшоване банкнотôвъ.

— **Страшна катастрофа.** Въ Оведѣ, мѣсточку пôвнôчнои Италіи заваливъ ся тунель, коло котрого вели ще въ серединѣ роботы, и засыпавъ 21 осôбъ, зъ котрыхъ 17 удало ся ще завчасу выдобути та вôдратувати. Прочѣ погребанѣ живцемъ.

Штука, наука и література.

— **Ч. 18 „Зорѣ“** мѣстить удатнѣ илюстраціи: портретъ В. Б. Антоновича, Вечѣръ на дахахъ въ Тунісі и На побережу. Повѣсть Василя Чайченка (дальше); казка Ивана Франка „Безъ працѣ“ и Історія літературы Ом. Огоновского; вôдповѣдь авторови статьѣ въ „Правдѣ“: „Галицькѣ вѣршѣ“, В. Чайченкови; докôнчене статьѣ про ювілейну выставу въ Празѣ; В. А—чу присвяченѣ двѣ поезіи — Чайченка и Бобенка; продовжене ліричныхъ стихôвъ п. заг. „Зôвяле листье“. Стихъ „Надъ моремъ“ Лесѣ Украинки.

Господарство, промыслъ и торговля

Торгъ збôжемъ.

2 Жовтня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	10·—10·25	9·70 10·—	9·50 10·10	10·—10·50
Жито	8·00—8·65	8·— 8·40	8 —8·50	8·25—8·70
Ячмѣнь	6·50—7·70	6·——7·25	6·——7·—	6·50—8·—
Овесъ	7·00—7·30	6·80 7·—	6·70—7·—	7·00—7·40
Горохъ	6·50—9·—	6·50 8·—	6·25 9·—	6·50—9·—
Вика	—·—·—	—·—·—	—·—·—	—·—·—
Рѣпакъ	13·—13·50	13·—13·—	13·—13·25	13·—13·50
Хмель	55—60—	—·—·—	—·—·—	—·—·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·—·—	—·—·—	—·—·—	—·—·—
Оковита	17·—17·70	—·—·—	—·—·—	—·—·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 18·50 до 19·50 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55 — до 60 — за 56 кильо.

Телеграмы.

Вѣдень 2 жовтня. Є. Вел. Цѣсарь приѣде нинѣ о 11 год. и поѣде просто до Шенбруна. Вѣденьцѣ лагодять ся повитати Цѣсаря торжественно; мѣсто має бути илюміноване.

Прага 2 жовтня. Є. Вел. Цѣсарь вертає нинѣ о 3 год. до Вѣдня. На засѣданю Рады громадскои заявивъ бурмістръ на дотычну интерпеляцію, що Є. Вел. Цѣсарь высказавъ ся дѣйстно словами, подаными въ ґазетахъ, о тôмъ, що дѣяло ся пôдчасъ принятя чужестронныхъ гостей на выставѣ. Колижь Є. Вел. Цѣсарь, принимаючи оногды депутацію празскои рады громадскои, заявивъ, що Єго вельми зрадували династичнѣ чувства жителѣвъ мѣста Праги, то перше высказане Цѣсаря може вôдносити ся лишь до тыхъ елементôвъ, котрѣ згаданѣ подѣѣ на выставѣ устроили. Рада громадска приняла се заявлене до вѣдомости.

Берлинъ 2 жовтня. Коло Вецляру наѣхавъ поѣздъ, що вѣзъ богомольцѣвъ до Тревіру, на поѣздъ поспѣшный зъ Кобленціи. Кôлькохъ людей погибло а кôлькохъ тяжко покалічило ся.

Брукселя 2 жовтня. Міністеръ дѣлъ внутрѣшныхъ заказавъ Деруледови устроювати политичну демонстрацію на похоронѣ Буланжера.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.